gemeente BERGEN

Agendapunt	:	10.
Voorstelnummer	:	01-05
Raadsvergadering	:	27 januari 2009
Naam opsteller	:	Annelies Houtenbos
Informatie op te vragen bij	:	
Portefeuillehouders	:	Hetty Hafkamp

Onderwerp: deelname experiment Stemmen Willekeurig Stemlokaal

Aan de raad,

Beslispunt:	-	Deel nemen aan het experiment Stemmen in Willekeurig Stemlokaal tijdens de Europese verkiezingen op 4 juni 2009 en eventuele vervroegde tussentijdse verkiezingen waarbij gebruik gemaakt wordt van de Experimentenwet Kiezen op Afstand

1. ***Waar gaat dit voorstel over?***
   Minister Bijleveld-Schouten van BZK heeft gemeenten uitgenodigd deel te nemen aan het experiment Stemmen in een willekeurig stemlokaal (SWS) bij de Europese verkiezingen op 4 juni 2009.

2. ***Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?***

   Feiten
   Tijdens de Provinciale Staten verkiezingen op 7 maart 2007 heeft de gemeente Bergen meegedaan aan het project “Stemmen in een Willekeurig Stemlokaal”. Het kabinet heeft in het standpunt over het rapport van de Adviescommissie Inrichting verkiezingsproces aangegeven het stemmen in een willekeurig stemlokaal binnen de eigen gemeente landelijk te zullen gaan invoeren. Dit zal wettelijk worden geregeld in een wet inzake de inrichting van het verkiezingsproces. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties werkt thans aan dit voorstel. De planning is erop gericht om het wetsvoorstel voor het einde van dit jaar voor advies aan de Raad van State te zenden. Het staat echter vast dat bij de verkiezing van de leden van het Europees parlement op 4 juni 2009 de nieuwe wet niet in werking zal zijn getreden. Gelet daarop zal bij deze verkiezingen gebruik gemaakt worden van de Experimentenwet Kiezen op Afstand om experimenten met SWS toe te staan.

   Het experiment tijdens de Provinciale Staten verkiezingen op 7 maart 2007 is zonder incidenten verlopen en heeft het college in haar vergadering van 8 mei 2007 besloten voortaan de stempas te gebruiken bij voorkomende verkiezingen. Aan deelname aan het experiment met SWS bij de Europese verkiezingen moet een raadsbesluit ten grondslag liggen.

   Door positief op dit raadsvoorstel te beslissen besluit de raad bij alle voorkomende verkiezingen het gebruik van de stempas toe te staan. Bij eventuele tussentijdse verkiezingen waarbij nog gebruik gemaakt wordt van de Experimentenwet Kiezen op Afstand is dit raadsbesluit van toepassing.

   Veranderingen
   Ten opzicht van experimenten met SWS die in eerdere jaren hebben plaatsgevonden zullen in 2009 een aantal veranderingen worden doorgevoerd. Deze veranderingen hebben betrekking op:

1. **Stempas**: Bij het experiment in 2009 wordt één model stempas voorgeschreven. Deze wordt, in lijn met de aanbevelingen van de Adviescommissie inrichting verkiezingsproces, voorzien van echtheidskenmerken. Het model van de stempas wordt ontwikkeld door het ministerie van BZK.
2. **Aanvraagperiode vervangende stempas**: De huidige flexibele termijn voor het aanvragen van een vervangende stempas leidt tot onduidelijkheden voor de kiezier. Om dergelijke onduidelijkheden bij het experiment in 2009 te voorkomen, wordt de termijn voor het aanvragen voor een vervangende stempas geüniformeerd. In het Tijdelijke Experimentenbesluit Kiezen op Afstand wordt opgenomen dat de kiezer tot en met de tweede dag voor de verkiezingen een vervangende stempas kan verkrijgen.
3. **Identificatieplicht**: Een ander kwetsbaar punt bij het stemmen met SWS betreft het kunnen vaststellen dat degene die de stempas gebruikt ook de kiesgerechtigde is. Op advies van de Adviescommissie en de Kiesraad wordt een identificatieplicht ingevoerd. Vooruitlopend op de wettelijke regeling wordt de identificatieplicht voor het experiment in 2009 geregeld in het Experimentenbesluit. Voor wat betreft de toegestane identiteitsbewijzen wordt aangesloten bij de bepalingen in de Wet op de identificatieplicht.
4. **Vergoeding**: Voor deelname aan het experiment SWS bij de Europese verkiezingen in 2009 stelt het ministerie van BZK geen stimuleringsbijdrage beschikbaar.

3. ***Waarom wordt dit onderwerp <u>nu</u> aan de raad voorgelegd?***

Om deel te kunnen nemen aan het experiment SWS bij de Europese verkiezingen in 2009 moet de datum van het raadsbesluit doorgegeven worden aan het ministerie van BZK.

4. ***Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?***

Het college heeft in haar vergadering van 8 mei 2007 kennis genomen van de evaluatie Stemmen in een Willekeurig Stembureau en besloten voortaan de stempas te gebruiken bij voorkomende verkiezingen.

5. ***Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?***

Bij de verkiezingen van de Provinciale Staten van 7 maart 2007 heeft de gemeente Bergen voor het eerst meegedaan aan de proef stemmen op een willekeurig stembureau middels de stempas. Hierover zijn de burgers op verzoek van de Raad gedegen geïnformeerd. Het experiment is zonder incidenten verlopen. 23 burgers hebben uiteindelijk een vervangende stempas aangevraagd. Twee personen hebben zich voor een vervangende stempas gemeld op de dag van de verkiezingen op het stembureau.

Het stemmen in een willekeurig stemlokaal binnen de gemeente gaat wettelijk geregeld worden. De burgers zijn bij de verkiezingen in 2007 gedegen geïnformeerd. Bij de verkiezingen in 2009 zal er ruim aandacht worden besteed aan de voorlichting naar de kiezers. Door in te stemmen met deelname aan het experiment in 2009 kunnen de kiezers wederom stemmen met een stempas. Bij het niet instemmen met deelname moeten de kiezers weer geïnformeerd worden over het stemmen met een oproepkaart. Gelet op de wettelijke regeling is dit niet raadzaam.

Ter inzage: 1. raadsvoorstel deelname experiment SWS d.d. 30 januari 2007
2. besluit college evaluatie stemmen in SwS d.d. 8 mei 2007

Bergen, 2 december 2008

College van Bergen

R. Groninger, Secretaris	drs. H. Hafkamp, burgemeester